

Sygn. akt IV U 255/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Monika Wąsowicz

Protokolant starszy sekretarz sądowy Ewelina Trojanowska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2018 r. w Częstochowie

sprawy H. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania H. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 30 listopada 2017 r. Nr (...)

z dnia 29 listopada 2017 r. Nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 255/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 listopada 2017 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. przyznał ubezpieczonemu H. B. emeryturę od dnia 1 listopada 2017 roku, tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne w wysokości 57.398,82 złotych oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 510.002,73 złotych zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Podstawa wymiaru podlega pomniejszeniu o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur, w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne 128.397,35 złotych. Następnie kwota ta została podzielona została przez średnie dalsze trwanie życia, tj. przez 217,50 miesięcy, co dało kwotę 2.018,41 złotych. Przy ustalaniu wysokości emerytury uwzględniono zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za 2 lata w wysokości 17,73 złotych. Emerytura ustalona niniejszą decyzją została zawieszona, ponieważ jest świadczeniem mniej korzystnym.

Decyzją z dnia 29 listopada 2017 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. ponownie ustalił kapitał początkowy dla H. B. przy uwzględnieniu 28 lat i 25 dni okresów składkowych oraz 1 miesiąca i 4 dni okresów nieskładkowych. Kapitał ten na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 136.548,06 złotych.

W odwołaniu wniesionym do Sądu ubezpieczony H. B. zakwestionował powyższe decyzje podnosząc, iż organ rentowy niezasadnie pomniejszył jego kapitał początkowy o 60 miesięcy okresów składkowych a emeryturę dodatkowo o kwotę pobranych wcześniej emerytur.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w C. wniósł o oddalenie odwołań wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

H. B. urodził się (...).

Decyzją z dnia 5 stycznia 2006 roku organ rentowy ustalił ubezpieczonemu kapitał początkowy na kwotę 136.401,76 złotych. Podstawa wymiaru kapitału początkowego ustalona została na podstawie wynagrodzeń ubezpieczonego z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1986 roku do 1995 roku, a wskaźnik wyniósł 92,85%. Do ustalenia wartości kapitału początkowego przyjęto ubezpieczonemu 336 miesięcy okresów składkowych (28 lat i 25 dni) oraz 1 miesiąc okresu nieskładkowego.

Decyzją z dnia 30 sierpnia 2012 roku organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym. Emerytura została obliczona ubezpieczonemu na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem waloryzacji składki w wysokości 45.221,52 złotych i kapitału początkowego w wysokości 450.418,49 złotych zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowiła równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę, czyli 254,80 miesięcy. Przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn kapitał początkowy został przeliczony poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym 65 lat, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę, czyli 60 miesięcy (decyzja z dnia 23 sierpnia 2012 roku o przeliczeniu kapitału początkowego do kwoty 151.947,18 złotych). Do emerytury uwzględniono zwiększenie z tytułu opłacania składki na Fundusz Ubezpieczenia Rolników w wysokości 15,98 złotych. Łącznie wysokość emerytury określona została na kwotę 1.943,02 złotych. Po waloryzacji od dnia 1 marca 2017 roku wysokość emerytury wyniosła 2.123 złotych.

W dniu 20 listopada 2017 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. Na skutek tego wniosku zostały wydane zaskarżone decyzje.

Następnie w dniu 5 grudnia 2017 roku organ rentowy ponownie ustalił dla ubezpieczonego kapitał początkowy na potrzeby obliczenia wcześniejszej emerytury. Do ustalenia wartości kapitału początkowego uwzględniono 33 lata i 25 dni okresów składkowych, łącznie 396 miesięcy, przy uwzględnieniu dodanych 60 miesięcy. Wysokość kapitału początkowego wyniosła 151.947,18 złotych

(vide: akta rentowe)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.) podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, z waloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na

subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

W myśl art. 26 ust. 1 ustawy emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Wysokość emerytury ustalonej zgodnie z art. 26 ulega zwiększeniu za okresy opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie emerytalno-rentowe, o których mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru części składkowej emerytury rolniczej przewidzianych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników na podstawie zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego o okresach opłacania składek (art. 26 a ust. 1).

Jak stanowi art. 174 ust. 1 powołanej wyżej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12

2. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;

2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;

3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 184 kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. Do przeliczonego kapitału początkowego stosuje się przepisy art. 173 ust. 3-6. Okresy składkowe, o których mowa w ust. 1, ustala się z dokładnością do pełnego miesiąca (art. 185 ust. 1 i 2)

W niniejszej sprawie sporne jest jak należy obliczyć ubezpieczonemu wysokość emerytury z tytułu osiągnięcia przez niego powszechnego wieku emerytalnego.

Organ rentowy ustalając ubezpieczonemu wysokość świadczenia z tytułu powszechnego wieku emerytalnego kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz składek na ubezpieczenie emerytalne pomniejszył o sumę kwot pobranych emerytur wcześniejszych. Powyższe spowodowało, iż wysokość tak ustalonej emerytury wyniosła kwotę 2.018,41 złotych i okazała się niższa od dotychczasowej pobieranej emerytury wcześniejszej.

W ocenie Sądu organ rentowy prawidłowo dokonał, przy wyliczaniu emerytury ubezpieczonego z tytułu powszechnego wieku emerytalnego, pomniejszenia świadczenia o kwoty wcześniej pobranych emerytur.

Na wstępie wskazać należy, iż przepis art. 25 ust. 1b ustawy wprowadzony został ustawą z dnia 11 maja 2012 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 637). Regulacja ta wprowadziła istotne zmiany dotyczące wieku uprawniającego do emerytury dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, różnicując je

w zależności od daty urodzenia. Powyższe budziło wiele wątpliwości, jednakże Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 maja 2014 roku w sprawie sygn. akt K 43/12 uznał wprowadzone zmiany za zgodne z art. 2, 32 i 67 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie ze wskazaną regulacją prawną, ubezpieczonym, którzy pobrali emeryturę tzw. wcześniejszą, czyli w obniżonym wieku (na podstawie przepisów art. 26b, 46, 50, 50a, 50e, 184 ustawy emerytalnej lub art. 88 Karty Nauczyciela), podstawę obliczenia emerytury, o jakiej mowa w art. 24 ustawy emerytalnej, ustaloną zgodnie

z ust. 1, pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Pobranie emerytur na podstawie wskazanych wyżej przepisów oznacza skonsumowanie części kapitału składkowego, w związku z czym od 1 stycznia 2013 roku odlicza się od niego sumę wypłaconych emerytur. Przepis ten ma odpowiednie zastosowanie do ubezpieczonego, który powszechny wiek emerytalny osiągnął po 1 stycznia 2013 roku.

Organ rentowy prawidłowo również przy ustalaniu wysokości emerytury ubezpieczonego w powszechnym wieku emerytalnym obliczył kapitał początkowy przy uwzględnieniu rzeczywiście wykazanych przez niego okresów składkowych w wymiarze 336 miesięcy, ponieważ zgodnie z powołanym wyżej art. 185 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę następuje tylko przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 184, co nastąpiło przy wyliczeniu dla ubezpieczonego prawa do emerytury wcześniejszej, która jako świadczenie korzystniejsze nadal jest wypłacana ubezpieczonemu.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku na podstawie art. 47714 § 1 k.p.c.